
22

Besluit van 19 december 1995 tot vernietiging van het besluit van de raad van de gemeente Simpelveld van 27 oktober 1994 voor zover het betreft het aangaan van een overeenkomst met de Koninklijke Philharmonie Bocholtz

---

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Beschikken ter zake van het besluit van de raad van de gemeente Simpelveld voor zover het betreft het aangaan van een overeenkomst met de Koninklijke Philharmonie Bocholtz, waarin wordt overeengekomen dat de gemeente financieel deelneemt in de totstandkoming van een Cultureel Centrum te Bocholtz tot een maximaal bedrag van f 325 000 bij een totale investering van f 675 000.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken, mevrouw A. G. M. van de Vondervoort, BW95/U2257, directoraat-generaal Openbaar Bestuur;

Overwegingen

De raad van de gemeente Simpelveld heeft op 27 oktober 1994 onder meer besloten tot het aangaan van een overeenkomst met de Koninklijke Philharmonie Bocholtz. Dit deel van het besluit strekt ertoe dat de gemeente Simpelveld financieel deelneemt in de totstandkoming van een Cultureel Centrum te Bocholtz.

Een van de raadsleden is tevens voorzitter van de Koninklijke Philharmonie Bocholtz. In die hoedanigheid is hij gedurende vele jaren betrokken geweest bij pogingen de huisvestingsmogelijkheden voor sociaal-culturele verenigingen in de kern Bocholtz te verbeteren. In dat kader heeft hij, zowel in geschrifte als in besprekingen, namens de Koninklijke Philharmonie Bocholtz actief deelgenomen aan het overleg met het gemeentebestuur, dat uiteindelijk leidde tot het voorstel van het college van burgemeester en wethouders aan de raad. Dat voorstel behelsde dat de gemeente, op basis van een met de Koninklijke Philharmonie Bocholtz te sluiten overeenkomst, financieel zou deelnemen in de totstandkoming van een Cultureel centrum te Bocholtz, te vestigen in een pand dat in eigendom toebehoort aan de Koninklijke Philharmonie Bocholtz. Bij de behandeling van het voorstel in de raadsvergadering van 27 oktober 1994 heeft betrokken raadslid deelgenomen aan de stemming. Hij sprak zich uit vóór het voorstel.

Artikel 28, eerste lid, onder a, in fine, van de Gemeentewet, bepaalt dat een lid van de raad niet deelneemt aan de stemming over een aangelegenheid waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken.

In het onderhavige geval heeft het betrokken raadslid, als vertegenwoordigingsbevoegd voorzitter van de Koninklijke Philharmonie Bocholtz, actief deelgenomen aan het schriftelijk en mondeling overleg met het gemeentebestuur en is hij mitsdien als vertegenwoordiger betrokken geweest bij de voorbereiding van het raadsvoorstel. Door vervolgens als raadslid mee te stemmen over deze aangelegenheid heeft hij gehandeld in strijd met artikel 28, eerste lid, onder a, in fine, van de Gemeentewet.

Het voorstel van het college van burgemeester en wethouders is door de raad aanvaard met de kleinst mogelijke meerderheid. Acht raadsleden verklaarden zich vóór het voorstel, zeven raadsleden tegen. De stem van het betrokken raadslid is derhalve van beslissende betekenis gebleken.

Het raadsbesluit van 27 oktober 1994 is bij koninklijk besluit van 24 januari 1995 (Stb. 41) geschorst voor de duur van een jaar. Deze termijn is mede ingegeven door de overweging dat zo het gemeentebestuur de gelegenheid werd geboden tot hernieuwde besluitvorming die in overeenstemming zou zijn met artikel 28, eerste lid, onder a, in fine, van de Gemeentewet. Inmiddels moet worden aangenomen dat een zodanige besluitvorming niet zal plaatsvinden vóór het verstrijken van genoemde termijn.

Gelet op het voorgaande moet worden geoordeeld dat in het onderhavige geval sprake is van strijd met het recht en dat bedoeld besluit van de raad van de gemeente Simpelveld niet in stand kan blijven.

Beslissing

Gelet op artikel 268, eerste lid, van de Gemeentewet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

voornoemd besluit van de raad van de gemeente Simpelveld van 27 oktober 1994 voor zover het betreft het aangaan van een overeenkomst met de Koninklijke Philharmonie Bocholtz, waarin wordt overeengekomen dat de gemeente financieel deelneemt in de totstandkoming aan een Cultureel centrum te Bocholtz tot een maximaal bedrag van f 325 000, bij een totale investering van f 675 000, te vernietigen wegens strijd met het recht.

Onze Minister van Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit dat in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 19 december 1995

Beatrix

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken,
A. G. M. van de Vondervoort

Uitgegeven de *zestiende* januari 1996

De Minister van Justitie,
W. Sorgdrager

NOTA VAN TOELICHTING

Artikel 28, eerste lid, onder a, van de Gemeentewet, bepaalt dat een lid van de raad niet deelneemt aan de stemming over een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger betrokken is geweest.

De ratio van deze bepaling is de zuiverheid van de besluitvorming te bevorderen door deelneming aan stemmingen te beperken in gevallen waarin van belangenverstrengeling sprake kan zijn.

Op 27 oktober 1994 is in de gemeenteraad van Simpelveld onder meer gestemd over een voorstel van burgemeester en wethouders aan de raad tot het aangaan van een overeenkomst met de Koninklijke Philharmonie Bocholtz. De overeenkomst zou ertoe strekken dat de gemeente financieel deelneemt in de totstandkoming van het Cultureel centrum te Bocholtz, tot een maximaal bedrag van f 325 000, bij een totale investering van f 675 000. Het Cultureel centrum zou worden gevestigd in een pand dat in eigendom toebehoort aan de Koninklijke Philharmonie Bocholtz.

De raad van Simpelveld heeft het voorstel aanvaard met de kleinst mogelijke meerderheid: acht raadsleden waren vóór, zeven tegen. Tot de meerderheid behoorde een raadslid dat tevens voorzitter is van de toekomstige contractuele wederpartij van de gemeente, de Koninklijke Philharmonie Bocholtz. Gelet op de uitslag van de stemming, is de stem van het betrokken raadslid van doorslaggevende betekenis geweest.

Op grond van een kort na 27 oktober 1994 bij het ministerie binnengekomen verzoek om schorsing en vernietiging van het onderhavige raadsbesluit, diende de vraag te worden onderzocht of het raadslid in kwestie in zijn hoedanigheid van voorzitter van de Koninklijke Philharmonie Bocholtz daadwerkelijk, actief betrokken is geweest bij de voorbereiding van het raadsvoorstel waarover op 27 oktober 1994 werd gestemd. Het antwoord op die vraag is bepalend voor het al dan niet aanwezig zijn van strijd met artikel 28, eerste lid, onder a, in fine, van de Gemeentewet, dat verbiedt deel te nemen aan stemmingen over aangelegenheden waarbij een raadslid als vertegenwoordiger betrokken is geweest.

Eind november is het gemeentebestuur van Simpelveld om ambtsbericht gevraagd. Het ambtsbericht van het gemeentebestuur is vervat in een brief van eind december 1994. De notulen van de raadsvergadering van 27 oktober waren – op verzoek van het ministerie – bij het ambtsbericht gevoegd.

Uit deze stukken blijkt dat het betrokken raadslid, in zijn hoedanigheid van voorzitter van de Koninklijke Philharmonie Bocholtz, gedurende vele jaren betrokken is geweest bij pogingen de huisvestingsmogelijkheden voor sociaal-culturele verenigingen in de kern Bocholtz te verbeteren. Het tot stand brengen van een Cultureel centrum te Bocholtz was in dat kader het belangrijkste project.

Voor de beoordeling van bovengenoemde vraag is allereerst van belang dat het gemeentebestuur in zijn ambtsbericht heeft meegedeeld dat betrokkene, steeds samen met andere bestuursleden van de Koninklijke Philharmonie Bocholtz, heeft deelgenomen aan de beraadslagingen met burgemeester en wethouders over het project Cultureel centrum Bocholtz. Ook wordt gemeld dat brieven van de Koninklijke Philharmonie aan burgemeester en wethouders over dit onderwerp zijn ondertekend door betrokkene.

Voorts wordt uit de notulen van de raadsvergadering van 27 oktober 1994 aannemelijk dat betrokkene, in mondelinge en schriftelijke contacten met het gemeentebestuur, frequent is opgetreden namens de Koninklijke Philharmonie.

Naar mijn oordeel moet op grond van het ambtsbericht van de gemeente en van de notulen van de raadsvergadering van 27 oktober 1994 worden geconcludeerd dat het betrokken raadslid, zowel in geschrifte als mondeling, in zijn hoedanigheid van vertegenwoordigingsbevoegd voorzitter van de Koninklijke Philharmonie actief heeft deelgenomen aan het overleg met het gemeentebestuur, dat uiteindelijk heeft geleid tot het voorstel van burgemeester en wethouders aan de raad dat op 27 oktober 1994 voorlag. Mitsdien is hij als vertegenwoordiger betrokken geweest bij de aangelegenheid waarover op 27 oktober werd gestemd. Dat zo zijnde had hij zich, ingevolge het bepaalde in artikel 28, eerste lid, onder a, in fine, van de Gemeentewet, van stemming dienen te onthouden. Nu hij zulks heeft nagelaten heeft hij daarmee in strijd gehandeld met die bepaling.

Ter voldoening aan artikel 278, tweede lid, van de Gemeentewet, is op 23 oktober 1995 overleg gevoerd met het gemeentebestuur van Simpelveld. Bij dat overleg waren, krachtens artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht, tevens aanwezig het betrokken raadslid en een ander bestuurslid van de Koninklijke Philharmonie. Door beide laatstgenoemden is tijdens het overleg gesteld dat het ambtsbericht van het gemeentebestuur onjuist is, in zoverre het de indruk wekt dat het raadslid tot op het laatst bij de aangelegenheid betrokken is geweest. Volgens het betrokken raadslid is zijn directe betrokkenheid echter reeds geruime tijd geleden geëindigd. Naar onze mening vindt deze stelling geen steun in de stukken. Noch aan het ambtsbericht, noch aan de notulen zijn argumenten te onttelen die die stelling schragen. Bovendien heeft de stelling de gemeente geen aanleiding geven terug te komen op de juistheid of volledigheid van haar ambtsbericht.

Veel belang hecht ik aan het feit dat de stem van het betrokken raadslid van beslissende betekenis is geweest voor de aanvaarding van het raadsvoorstel. Zou het raadsvoorstel met een grotere meerderheid zijn aangenomen, dan zou het meestemmen door het betrokken raadslid uiteraard evenzeer in strijd met de wet zijn geweest, maar dan zou de vraag of dat voldoende aanleiding is om het vernietigingsinstrument in te zetten in een ander licht kunnen worden gezien.

Nu het betrokken raadslid een beslissende stem heeft uitgebracht, meen ik dat dat zwaar moet wegen bij de beoordeling of tot vernietiging moet worden overgegaan.

Het raadsbesluit van 27 oktober 1994 is geschorst bij koninklijk besluit van 24 januari 1995 (Stb. 41). In dat koninklijk besluit is van de termijn van de schorsing bepaald op 1 jaar. Die – lange – termijn is niet in de laatste plaats gekozen om het gemeentebestuur van Simpelveld de gelegenheid te bieden het op 27 oktober 1994 gerezen probleem zelf op te lossen, d.w.z. te komen tot een hernieuwde besluitvorming, die wel zou voldoen aan de eis van artikel 28, eerste lid, onder a, in fine, van de Gemeentewet. In dat geval zou de schorsing zijn opgeheven onmiddellijk nadat de gemeenteraad een nieuw besluit zou hebben genomen.

Nu de termijn van 1 jaar grotendeels is verstreken moet worden vastgesteld dat hernieuwde besluitvorming als hierbedoeld niet heeft plaatsgevonden. De verhoudingen binnen de raad van Simpelveld staan daaraan kennelijk in de weg. Om diezelfde reden valt evenmin te

verwachten dat op korte termijn alsnog tot een nieuw besluit zal worden gekomen.

Op de hierboven aangevoerde gronden:

- het deelnemen aan de stemming door een raadslid in strijd met artikel 28, eerste lid, onder a, in fine, van de Gemeentewet;
  - de beslissende betekenis van de stem van het betrokken raadslid voor de aanvaarding van het voorstel en
  - het uitblijven van hernieuwde besluitvorming in overeenstemming met meergenoemde bepaling uit de Gemeentewet,
- kon het besluit van de gemeenteraad van Simpelveld van 27 oktober 1994 voor zover het betreft het aangaan van een overeenkomst met de Koninklijke Philharmonie Bocholtz niet in stand blijven en is vernietigd wegens strijd met het recht.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken,
A. G. M. van de Vondervoort